

Innovativ energiteknik.

SKAALA[®]
FÖNSTER OCH DÖRRAR

FÖNSTER • YTTERDÖRRAR • INNERDÖRRAR • SKJUTDÖRRAR

Anvisningar för användning, montage
och underhåll

GARANTI

UNDERHÅLL AV PRODUKTERNA FRÅN SKAALA

Skaalas produkter kräver inte mycket underhåll. Klimatförhållanden samt lokala och konstruktionsmässiga faktorer har betydelse för hur mycket underhållsarbete som fönstren och dörrarna kräver.

Faktorer som påverkar behovet av underhåll:

- snederbörd
- husets höjd och form samt längd och lutning på takfoten
- väderstrecken
- placering vid havet/en sjö, vindförhållanden
- ventilationen i huset
- fukten i konstruktionerna
- monteringsättet och den omgivande väggens skick och funktion
- valet av färger för ytorna.

Den främsta orsaken till att träet tar skada är fukten. Det är viktigt att träet får torka innan skador repareras eller ytor målas om. Fuktighetsgraden i träet får inte överskrida 20 % när det målas. Medan målningsarbetet pågår och målarfärgen torkar ska temperaturen i luften, på ytan och i målfärgen vara över +5 °C och den relativa luftfuktigheten under 80 %.

Rekommendationerna i anvisningarna för underhåll är riktgivande. Kontrollera fönstrets och dörrrens skick för att uppskatta det verkliga underhållsbehovet. En granskning bör göras minst en gång om året. I synnerhet på mörka produkter eller produkter med speciella färger måste underhållsarbeten utföras oftare än på produkter som är standardvita.

För att produkterna ska fungera felfritt bör tätningar och beslag på produkterna kontrolleras och underhållas behov. Målade ytor och tätningar bör rengöras i samband med fönsterputsning, dock minst en gång om året. Om en tätning lossnar eller skadas bör den bytas ut mot en ny motsvarande tätning. I samband med putsningen bör beslagen (gångjärn och lås) smörjas. Eventuella trasiga delar ska bytas ut mot nya motsvarande delar. En krossad ruta kan bytas ut. Vi rekommenderar att ett glasföretag sköter bytet av rutan.

Även dörrar ska rengöras regelbundet (minst två gånger om året), så att växtunderlag för mögel inte kan bildas.

Rengör målade produkter genom att torka av dem med en fuktig trasa. Tillsätt basiskt rengöringsmedel, t.ex. diskmedel, i vattnet. Undvik starka lösningsmedel eller alltför mycket rengöringsmedel, eftersom detta kan göra de målade ytorna matta. Om speciellt mögeltvättmedel används, kontakta leverantören av tvättmedlet för att kontrollera om den målade ytan behöver målas om. Vissa mögeltvättmedel kan avlägsna mögelskyddet ur målfärgen.

Varje år bör ytbehandlingen av trä- och skivkonstruktioner granskas från utsidan. Reparera skador eller sprickor i ytorna omedelbart.

Underhåll av täckmålade ytor:

- All målarfärg som lossnat eller spruckit ska skrapas bort mekaniskt. De övriga ytorna rengörs genom att damm och lös smuts torkas bort. Ingrodd smuts avlägsnas med sandpapper.
- Har träet blivit poröst ska det avlägsnas genom t.ex. slipning.
- Ställen som möglat tvättas med mögeltvättmedel, sköljes noggrant med vatten och får därefter torka.
- Bara träytor behandlas med transparent träskyddsmedel.
- Täck eventuella sprickor med kitt (1- eller 2-komponentskitt).
- Måla om ytor som kräver ommålning i önskad färg. Yttersidorna målas med elastisk alkydfärg som lämpar sig för utomhusbruk. Nyansen på standardvit färg är NCS-S 0502 Y och glansen 20.

Om det bara finns små tunna sprickor i den målade ytan räcker det att bara slipa den lätt (så att den inte längre glänsar) och sedan ytmåla den med lämplig inom-/utomhusfärg.

Underhåll av lasyrbehandlade (furubaserade) ytor:

- All lasyrfärg som lossnat eller spruckit ska skrapas bort mekaniskt. De övriga ytorna rengörs genom att damm och lös smuts torkas bort. Ingrodd smuts avlägsnas med sandpapper.
- Har träet blivit poröst ska det avlägsnas genom t.ex. slipning.
- Ställen som möglat tvättas med mögeltvättmedel, sköljes noggrant med vatten och får därefter torka.
- Täck eventuella sprickor med ett träkitt som smälter in så bra som möjligt med den färg som har använts för ytbehandlingen. Obs! Om hela ytan redan har behandlats med en lasyr i en viss nyans kan det uppstå nyansskillnader mellan de ställen som kittats och den övriga ytan.
- Ytan ska behandlas med transparent träskyddsmedel i den ursprungliga färgnyansen, torkningstid ca 1 dygn.
- Efter lasyrbehandlingen kan ytorna lackas med lack som tål UV-strålning och är avsett för utomhusbruk, helst då pigmenterat lack. Utomhusytor av aluminium är underhållsfria. Ytorna måste ändå rengöras regelbundet och tillräckligt grundligt, minst en gång om året. Vid behov kan aluminiumdelar målas med en lämplig alkyd- eller uretanbaserad målarfärg. Hålen för vattenavledning i de nedre listerna på karmarna ska rengöras minst en gång om året.

Underhåll av dörrar med en yta av teakplywood:

- Slipa ytan lätt med sandpapper vid behov, grovlek 180–240.
- Avlägsna slipdammet noggrant.
- Rengör ytan med ett neutralt tvättmedel och låt ytan torka i minst 2 dygn.
- Olja dörren med en träolja som lämpar sig för denna typ av behandling, t.ex. träolja av Tikkurila.

Dörrar med en yta av teakplywood behandlas en gång med teakolja på fabriken. Vi rekommenderar att du behandlar dörren på nytt genast efter att den har monterats fast. Vanligtvis behöver dörrar med teakytor oljas regelbundet, minst en gång om året. Vid krävande klimatförhållanden bör dörren oljas minst två gånger om året.

Vid underhåll av brandfönster (brandklassade fönster EI30 eller EI15/E30) bör du dessutom beakta följande:

Om brandtätningarna runt fönsterbågen har expanderat eller om isolerglasets skadas, bör dessa bytas ut mot motsvarande tätningar eller glas. Kontakta tillverkaren. Ta inte bort tätningarna när fönstren putsas eller underhållsmålas.

När ett stort brandfönster (över 1 m²) öppnas för putsning måste fönsterbågen stödas upp från undersidan. Mindre Brandfönster måste också stödas upp även om en motsvarande vanlig fönsterbåge inte kräver stöd. Glaset i ett brandfönster väger betydligt mer i.

SKÖTSEL AV TILLÄGGSUTRUSTNING

Anvisningar för att lösgöra ett löstagbart fönsterspröjs vid till exempel fönsterputsning

Använd en skruvmejsel i rätt storlek för att lösgöra fönsterspröjsset. Vrid skruven 180° grader moturs för att öppna fönsterspröjsset och 180° medurs för att fästa fönsterspröjsset.

Lösgöring av myggnät

Öppna fönstret, lösgör stängningshaspen (för öppning av stängningshaspen se sida 7). Tryck plastclipset som håller myggnätet på plats åt sidan så att myggnätet kan röra sig inåt. Ta bort myggnätet och fäst stängningshaspen igen. Följ anvisningarna ovan i omvänd ordning för att montera myggnätet på plats igen.

Myggnäten är tillverkade av väderbeständiga material. Myggnäten måste tas bort ur fönstret under vintern för att undvika skador som förorsakas av fåglar och av vatten som fryser till is. Tvätta myggnäten försiktigt innan de läggs i vinterförvar.

Ventilerna för tilluft får inte blockeras, eftersom dessa säkerställer byggnadens ventilerings. Vi rekommenderar rengöring av filtren i ventilerna för tilluft minst två gånger om året. Lösgör ventilen och filterenheten genom att lossa de skruvar med vilka de har fästs vid karmen. Inuti filterkassetten finns ett skumplastfilter som tvättas i tvållösning. Dammsug luftkanalen i ljuddämparen. Var försiktig så att skyddsbeläggningen utanpå ljuddämpningsmaterialet inte skadas. Montera sedan alla delar på plats igen.

Mellanglaspersienn

Mellanglaspersienn behöver inte skötas eller underhållas på något speciellt sätt. Det räcker med att regelbundet dammsuga dem eller rengöra dem med en fuktig och urvriden trasa utan rengöringsmedel. Frihängande persienners vridmekanism ska smörjas med 100-procentigt silikon med cirka två års mellanrum.

PROBLEM OCH LÖSNINGAR

Det finns en strimma eller några luftbubblor i fönsterglasen

I glaset kan det finnas spår som har uppstått redan i samband med processen då planglas tillverkades. Det finns inga krav på att planglas som används i fönster ska vara optiskt perfekt och felfritt. Små spår eller "bubblor" godkänns i kvalitetsklassificeringen av detta fönsterglas.

Tydliga anvisningar för hur man granskar avvikelser i glaset finns i Riktlinjer för kvalitetsbedömning och reklamationshantering av planglas utgiven av Svensk Planglasförening.

Det finns klisterfläckar eller annan svåravlägsnad smuts på fönsterglasen

Under tillverkningsprocessen används klistermärken som kan ha lämnat spår av klister på fönsterglasen. Klistret är svårt att ta bort med vanliga rengöringsmedel. Största delen av sådana fläckar kan försiktigt avlägsnas med en glasskrapa. Använd xylen för att avlägsna resten av fläcken. Xylen finns bl.a. i färghandeln. Även andra svåravlägsnade smutsfläckar kan tas bort med en trasa doppad i xylen. Xylen skadar inte glaset. Undvik att torka den målade ytan på trä- och aluminiumdelar med xylen.

Obs! Om du har fönster av självrengörande Activ-glas eller selektiv-glas med hård beläggning (K-glas) ska mekanisk utrustning (skrapor) aldrig användas för att ta bort klistret, och inte heller alkaliskt lösningsmedel.

Skötsel av självrengörande glas

Självrengörande glas är vanligt glas med en dubbelverkande specialbeläggning på utsidan. Solljuset bryter ned den organiska smutsen på glasytan och regnvattnet sköljer bort den lösta smutsen. Ur vissa vinklar speglar detta glas något mer än vanligt glas och det har en svagt blåaktig ton. I övrigt är glaset precis som vilket glas som helst. Beläggningen är fast bunden vid glaset. Beläggningen tar skada bara om själva glasytan skadats av t.ex. spetsiga föremål, rengöringsmedel med slipverkan eller stålull. Självrengörande glas, precis som våra övriga produkter, kan tvättas med mildt basiskt rengöringsmedel. Om glaset inte självrengörs beror detta främst på brist på solljus eller regnvatten.

Fönstret immar igen (det finns fukt på innersidan av den yttre fönsterbågen)

Glaset immar antagligen igen på grund av att varm luft sipprar ut ur rummet och in i utrymmet mellan fönsterglasen och/eller att utrymmet mellan fönsterglasen inte är tillräckligt väl ventilerat. Gör så här:

- Se till att låsen på alla inner- och ytterbågar är stängda.
- Se till att reglagen på ventileringen i huset är rätt inställda (med undertryck). Rör inte tillufts- och frånluftsventilerna efter att ventileringen har kontrollerats, eftersom den planerade balansen i ventileringen (dvs. ventilering med undertryck) då ändras. Tryckbalansen kan lätt kontrolleras med ett enkelt test. Öppna vädringsfönstret på glänt (cirka 2–3 cm), använd en tändare och håll lågan på insidan om vädringsfönstret som står på glänt. Om lågan böjer sig utåt är det övertryck i rummet. Då sipprar den varma fuktiga innerluften ut t.ex. genom hålen i beslagen eller persiennerna och in i utrymmet mellan glasen. I så fall ska ventileringen justeras på nytt.
- Kontrollera att innerbågen är tätad och att tätningarna inte är skadade. Kontrollera att tätningarna fungerar som de ska genom att testa dem med ett papper. Lägg ett papper som är några centimeter brett mellan tätningarna och stäng fönstret. Dra ut papperet som är inklämt mellan de stängda fönsterbågarna för att se om tätningarna fungerar. Papperet ska kunna dras ut, men det ska kännas som att det är något som tar emot i tätningarna. Justera fönsterbågen vid behov.
- Kontrollera tätningen av ytterbågen och ventilationsöppningarna i tätningen, så att luften kommer åt att cirkulera i utrymmet mellan glasen.
- Kontrollera att vattenhålen i aluminiumprofilen på den nedre karmen inte är täppta.

Fönstret immar igen (det finns fukt på insidan av fönstret)

Glaset immar antagligen igen på grund av att luftfuktigheten i rummet är hög och att glasytan inte ventileras tillräckligt väl. Gör så här:

- Se till att rummet ventileras tillräckligt väl. Om det finns en ventil för tilluft i rummet/fönstret ska den vara öppen.
- Den relativa fuktigheten i rummet ska helst ligga mellan 35 och 55 %.
- Kontrollera att temperaturen i rummet ligger på en normal nivå (20–22 °C).
- Kontrollera att luftcirkulationen framför fönstret inte blockeras av gardiner, växter eller något annat.

På fönster med 3-glaskassett, t.ex. fasta fönster kondenseras alltid fukten under vissa omständigheter, i synnerhet i kanterna av glaset (och speciellt i den nedre kanten). Detta beror på den köldbrygga som uppkommer via mellanlisterna på isolerglasen. Denna köldbrygga leder till att kanterna av glaset kyls ned kraftigt. Fenomenet uppkommer även i sådana fall där själva glasets värmeisolerande egenskaper kanske är bättre än genomsnittet. Då temperaturen utomhus sjunker till mycket låga nivåer kan denna fukt rentav frysa till is.

I synnerhet i stenhus är fuktigheten i inomhusluften högre än normalt under några av de första uppvärmningssäsongerna på grund av att fukten avdunstar ur konstruktionerna. Om imma bildas på ett fast fönster är det särskilt viktigt att kontrollera de faktorer som nämnts ovan, dvs. att ventileringen fungerar, att fuktigheten i innerluften är tillräckligt låg och att luften kommer åt att cirkulera på innersidan av fönstret.

Fönstret immar igen (det finns fukt på utsidan av fönstret)

Under vissa årstider då fuktigheten i luften ligger på en hög nivå kan även utsidan av det yttre fönsterglaset imma igen. Imman, dvs. kondensen, beror antingen på att temperaturen inne i byggnaden är låg eller på att fönstret har bra värmeisolerande egenskaper. Värmestrålningen som kommer inifrån byggnaden räcker inte för att hålla glaset torrt. Kondensen bildas på utsidan av det yttre glaset då temperaturen i luften (och samtidigt daggpunkten i luften) utomhus ökar snabbare än temperaturen på utsidan av det yttre fönsterglasets.

Oftast bildas kondens på utsidan av det yttre glaset under klara nätter i gryningen. Detta fenomen förekommer oftast under hösten och våren. Fenomenet kan dock även uppkomma vid sträng köld om vintern. Är det minusgrader utomhus fryser den fukt som bildas på utsidan av fönstret till is.

Kondensen avdunstar antingen då luften blir varmare (eftersom värmen torkar utsidan av glaset) eller då det blir kallare igen (eftersom daggpunkten blir lägre än yttemperaturen på glaset och fukten avdunstar ut i luften igen). Kondensen skadar inte fönstret. Att utsidan av fönstret tidvis immar igen är ett tecken på att fönstret har goda värmeisolerande egenskaper.

Fönstret immar igen (det finns fukt mellan isolerglaselementen)

Om fukten kondenseras mellan isolerglaselementen är något fel med tätheten i isolerglaselementen. Sker detta inom täthetsgarantiperioden på 10 år levererar vi ett nytt glaselement.

Det samlas damm eller insekter i utrymmet mellan fönsterglasen

För att kopplade fönster ska fungera är grundförutsättningen att utrymmet mellan ytter- och innerbågen kan ventileras. Det måste alltså finnas ventilationsöppningar i tätningarna så att luften kommer åt att cirkulera. På den nedre karmen i aluminiumprofilen finns det dessutom vattenhål med två olika funktioner. Det regnvatten som faller ned på profilen styrs ut via vattenhålen på ett kontrollerat sätt. Dessutom ventileras utrymmet mellan glaset via vattenhålen. Storleken på vattenhålen har definierats noggrant för att vattnet garanterat ska komma ut. Om vattenhålen och ventilationsöppningarna täpps till, kan detta skada produkten eller de omgivande strukturerna.

Mängden damm och insekter som kommer in i utrymmet mellan fönsterglasen beror på var lägenheten finns och mot vilket väderstreck fönstret vetter. Under vissa omständigheter kan det komma in mycket finkornig snö i utrymmet mellan fönsterglasen. Dessa ovanstående faktorer innebär dock inte att produkten är felaktig, utan beror på samspelet mellan fönstrets egenskaper och omgivningen.

Handtagen blir lösa (samma råd gäller både fönster och dörrar)

Att handtagen blir lösa är ett normalt fenomen som beror på att fönstret eller dörren används mycket. Förhindra lösa handtag genom att använda skruvlåsningar som finns att köpa i t.ex. järnhandlar eller affärer för bil-tillbehör.

Ytterdörren är besvärlig att öppna

Se punkten "Justering av dörrbladet" på sida 8.

Balkongdörren är besvärlig att öppna

Kontrollera att dörren används på rätt. Handtaget ska vara i helt öppet läge (90°).

Se avsnittet "Användning av balkongdörrar" på sida 9.

Dörren går inte i lås

Kontrollera att låstungan går in på rätt ställe på andra sidan av låset. Kontrollera justeringarna av dörren på sida 8. Kontakta en låssmed om problemet inte kan avhjälpas.

Det uppstår mörka prickar på dörrytan

Dörren ska underhållas regelbundet. Rengöring är en väsentlig del av det grundläggande underhållet av produkten. Smuts kan fungera som ett växtunderlag för olika typer av mögelsvamp. Om den målade ytan inte rengörs regelbundet kan mögelsvampen skada den. Se anvisningarna för underhåll av produkterna på sidorna 12–14.

GARANTI

Skaala Fönster och Dörrar AB ger en produktgaranti på 10 år för de produkter som företaget tillverkar. Garantin gäller konstruktionerna i fönster och dörrar samt materialen och den tilläggsutrustning som har definierats i orderbekräftelsen. Alla strukturella ändringar som görs i produkten utan skriftligt godkännande från Skaala är förbjudna och innebär att garantin upphör att gälla.

Garantiperioden inleds då produkten levereras till kunden.

Ersätts någon del av produkten med en ny del, omfattar garantin:

- A. leverans av en ny produkt i samband med köp av produkt
- B. leverans och montage av en ny produkt i samband med köp av montagetjänster.

Garanti för fönster

Skaala ger en konstruktionsgaranti på 10 år för fönster. Garantin gäller endast i de fall där fönstret har monterats på plats och underhållits enligt anvisningarna och där fönstret inte har förstörts av vatten eller solljus.

Obs! Under vissa årstider då fuktigheten i luften ligger på en hög nivå kan även utsidan av det yttre fönsterglaset imma igen. Imman, dvs. kondensen, beror antingen på att temperaturen inne i byggnaden är låg eller på att fönstret har bra värmeisolerande egenskaper. Värmestrålningen som kommer inifrån byggnaden räcker inte för att hålla glaset torrt. Oftast bildas kondens på utsidan av det yttre glaset under natten och i gryningen. Kondensen avdunstar då luften värms upp och skadar inte fönstret. **Att fönstret tidvis immar igen är ett tecken på att fönstret har goda värmeisolerande egenskaper.**

Garanti för målade ytter- och balkongdörrar

Skaala ger en garanti för dörrar som tillverkas av företaget och som har monterats korrekt och enligt monteringsanvisningarna. Garantin för att dörren hålls rak omfattar en garantiperiod på 10 år och konstruktionsgarantin omfattar en garantiperiod på 2 år. Dörren förvids inte permanent mer än 5 mm. Garantin gäller endast i de fall där dörren har monterats på plats och underhållits enligt anvisningarna och där dörren inte har förstörts av vatten eller solljus. Garantin gäller inte för dörrar målade i mörk kulör.

Garanti för ytter- och balkongdörrar med en yta av furu- eller teakplywood

Skaala ger en garanti för de dörrar som tillverkas av företaget och som har monterats korrekt och enligt monteringsanvisningarna. Garantin för att dörren hålls rak omfattar en garantiperiod på 10 år och konstruktionsgarantin omfattar en garantiperiod på 10 år. Dörren förvrids inte permanent mer än 5 mm. Garantin gäller endast i de fall där dörren har monterats på plats och underhållits enligt anvisningarna och där dörren inte har förstörts av vatten eller solljus. Konstruktionsgarantin omfattar inte sprickbildning och färgförändringar av ytor av furu- eller teakplywood på dörrar som har utsatts för direkt solljus och regn.

Garanti för isolerglaselement

Alla isolerglaselement som finns i produkter från Skaala ges en täthetsgaranti på 10 år.

Obs! Garantin för isolerglaselementen gäller inte i fråga om värmespänningar, om dessa isolerglaselement används i kombination med mörka persienner eller andra typer av utrustning för mörkläggning som går i mörka toner. Om sådana används i omedelbar närhet av isolerglaselementen ökar risken för värmechocker som beror på kraftiga temperaturökningar. En sådan värmechock kan spräcka glaselementet.

Monteringsgaranti

Monteringsgarantin för fönster och dörrar som har monterats av Skaala Fönster och Dörrar AB gäller i 3 år efter att det slutförda arbetet kvitteras av kunden, alternativt den garantitiden som föreskrivits, under förutsättning att anvisningarna av Skaala om mottagning, lagring, hantering och underhåll har följts.

Vi förbehåller oss rätten till ändringar.

www.skaala.com

SKAALA[®]
FÖNSTER OCH DÖRRAR

Skaala Fönster och Dörrar AB
Norrbyvägen 2
168 69 Bromma

Certificated Quality System